SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
III. volebné obdobie

744

UZNESENIE
SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 19. septembra 2016

k žiadosti Okresného súdu Bratislava I o vyjadrenie v právnej veci žalobcu Mgr. Petra Revického,

Súdna rada Slovenskej republiky

po prerokovaní žiadosti Okresného súdu Bratislava I o vyjadrenie v právnej veci žalobcu Mgr. Petra Revického, na 44. zasadnutí

s c h v a ľ u j e

vyjadrenie k žiadosti Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 12C/94/2016-37, ktoré tvorí prílohu tohto uznesenia.

JUDr. Jana Bajánková
p r e d s e d n í č k a
Súdnej rady Slovenskej republiky

Overovateľ: JUDr. Ján Vanko

Súdna rada
Slovenskej republiky

V Bratislave 19. septembra 2016
Číslo: SR 199/2016

Okresný súd Bratislava I
Záhradnícka 10
812 44 Bratislava
k sp. zn. 12C/94/2016

V právnej veci

žalobcu: Mgr. Peter Revický

proti

žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Súdnou radou Slovenskej republiky
Hlavné námestie 8
814 22 Bratislava

Súdnej rade Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) bolo 2. septembra 2016 doručené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 12C/94/2016-37 zo 17. augusta 2016 spolu so žalobou o náhradu škody vo výške 60 910,06 € s príslušenstvom. Okresný súd Bratislava I vyzval žalovaného o vyjadrenie k predmetnej žalobe.

Súdna rada k podanej žalobe zasiela nasledovné vyjadrenie:

I.

Predmetom žaloby žalobcu Mgr. Petra Revického voči žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Súdna rada Slovenskej republiky, **je nárok na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.**

V žalobe sa uvádza, že 1. júna 2010 súdna rada na svojom 44. zasadnutí rozhodovala o návrhoch na vymenovanie kandidátov do funkcie sudcu. Zo 14 predložených návrhov vrátane návrhu týkajúceho sa žalobcu, súdna rada schválila a prezidentovi Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“) na vymenovanie predložila 11 kandidátov s pridelením na príslušný okresný súd.

Uznesením č. 858 zároveň konštatovala, že traja kandidáti vrátane žalobcu nezískali dostatočný počet hlasov na vymenovanie do funkcie sudcu. Ostatných 11 kandidátov bolo 29. júna 2010 prezidentom vymenovaných za sudcov bez časového obmedzenia.

Žalobca uvádza, že priamo ani nepriamo zo zasadnutia nevyplynula žiadna zrejmá výhrada voči jeho osobe a dôvod jeho neschválenia na vymenovanie do funkcie sudcu. Podľa zápisnice z príslušného zasadnutia o návrhu na vymenovanie Mgr. Petra Revického do funkcie sudcu súdna rada hlasovala nasledovne: „Za: 2, Proti: 5, Zdržali sa: 5, Neprítomní: 6“.

Žalobca podal ohľadom predmetnej veci ústavnú sťažnosť. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o nej rozhodol nálezom sp. zn. II. ÚS 29/2011 z 13. decembra 2012 tak, že súdna rada vyššie uvedeným uznesením č. 858 z 1. júna 2010 porušila jeho právo na prístup k voleným a iným verejným funkciám upravené čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Ústavný súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdnej rade na ďalšie konanie. Nález nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 30. apríla 2013.

V žalobe sa ďalej uvádza, že súdna rada 19. mája 2014 na 15. zasadnutí prerokovala návrh na vymenovanie Mgr. Petra Revického do funkcie sudcu a uznesením č. 261 ho schválila ako kandidáta na vymenovanie do funkcie sudcu s pridelením na Okresný súd Prešov. Súdna rada predložila prezidentovi návrh na jeho vymenovanie do funkcie sudcu, následkom čoho prezident žalobcu 12. júna 2014 vymenoval za sudcu bez časového obmedzenia. Žalobca uvádza, že až do uvedeného menovania do funkcie sudcu vykonával funkciu vyššieho súdneho úradníka na Okresnom súde Prešov.

Žalobca poukazuje na to, že aj po právoplatnosti a vykonateľnosti nálezu ústavného súdu o zrušení uznesenia súdnej rady č. 858 a vrátenia veci na ďalšie konanie, sa súdna rada návrhom na jeho vymenovanie do funkcie sudcu nezaoberala, pričom v období po

právoplatnosti a vykonateľnosti príslušného nálezu prerokovala niekoľko návrhov kandidátov na vymenovanie do funkcie sudcu. Dňa 21. júna 2013 súdna rada zaradila do programu príslušný nález ústavného súdu. V súvislosti s prerokovaním uvedeného nálezu, súdna rada schválila vytvorenie komisie k odôvodňovaniu negatívnych rozhodnutí súdnej rady v personálnych otázkach. Súdna rada 24. septembra 2013 v súvislosti s prípravou stanoviska k odôvodňovaniu negatívnych rozhodnutí súdnej rady zriadenou komisiou konštatovala, že so zreteľom na skutočnosť, že zasadnutia súdnej rady sú verejné a zverejňované sú aj zápisnice, uznesenia a zvukové záznamy zo zasadnutí, nie je potrebné novelizovať rokovací poriadok súdnej rady. Na zasadnutí dňa 29. októbra 2013 členovia komisie prezentovali a analyzovali svoje úvahy k nálezu ústavného súdu.

Žalobca tvrdí, že nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom súdnej rady, pre ktoré svojím konaním ani skutočnosťou majúcou pôvod v jeho osobe nedal príčinu, a menej priaznivým zaobchádzaním než sa zaobchádzalo s inými osobami v porovnateľnej situácii (navrhovanými kandidátmi na vymenovanie do funkcie sudcu), súdna rada hrubo porušila jeho práva na prístup k verejnej funkcii a diskriminovala ho, čím mu spôsobila škodu vo forme nemajetkovej ujmy (spočívajúcej v neočakávanom zásahu do osobnostných práv, v pocitoch neistoty, krivdy a poníženia prejavujúcich sa negatívne v najrôznejších spoločenských vzťahoch vo verejnej i súkromnej sfére, v strate budovať svoj osobný, rodinný či profesný život podľa očakávaných predstáv, materiálne podporovať blízke osoby, či vzniku uštipačných otázok a narážok zo strany kolegov, ktorým musel žalobca čeliť).

Podľa žalobcu žalovaný spôsobil žalobcovi aj majetkovú ujmu spočívajúcu minimálne v ušlom zisku v rozdiele medzi príjmom z výkonu štátnozamestnaneckého pomeru vyššieho súdneho úradníka a príjmom z výkonu funkcie sudcu za obdobie od 29. júna 2010 (kedy žalobca, pri pravidelnom obvyklom behu vecí, mohol byť prvýkrát vymenovaný do funkcie sudcu) do 12. júna 2014 (kedy žalobca v skutočnosti bol vymenovaný do funkcie sudcu).

V žalobe sa uvádza, že je zrejmé, že už pri pôvodnom (zrušenom) rozhodnutí súdnej rady, pri pravidelnom behu vecí na vymenovanie žalobcu do funkcie sudcu, boli zabezpečené predpoklady na vymenovanie žalobcu do funkcie sudcu. Ďalej žalobca usudzuje, že nebyť škodnej udalosti, k majetkovému prírastku by došlo na základe vyššieho príjmu sudcu. Vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom na jednej strane a vznikom škody na strane druhej žalobca uvádza, že súdna rada neponúkla žiaden dôvod ani rozumnú alternatívu obvyklého behu veci a neuviedla ani iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali príčiny vzniku škody.

Písomným podaním v elektronickej podobe z 27. apríla 2016 doručeným súdnej rade nasledujúci deň a doplneným dodatočne aj v listinnej podobe, žalobca žiadal súdnu radu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z titulu ušlého zisku vo výške 60.910,06 €. Súdna rada reagovala listom z 28. júna 2016 doručeným žalobcovi 18. júla 2016, že dňa 27. júna 2016 prerokovala žalobcovu žiadosť o predbežné prerokovanie na náhradu škody a v prílohe listu žalobcovi doručila písomné vyhotovenie uznesenia súdnej rady č. 724 z 27. júna 2016, v zmysle ktorého súdna rada nevyhovuje žalobcovej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalobca uvádza, že dôvody takéhoto rozhodnutia z vyššie uvedeného uznesenia nie sú zrejmé.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a tvrdenia, žalobca žiada od štátu náhradu škody spôsobenú súdnou radou vo forme ušlého zisku z funkčného platu sudcu za obdobie od

júla 2010 do konca mája 2014 s vyčíslením za roky 2010 až 2014 s konečným súčtom vo výške 60.910,06 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 18. júla 2016 do zaplatenia a náhradu trov konania.

II.

Žalobca uplatňuje proti súdnej rade nárok na náhradu škody v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“)

Uvádza, že škoda bola spôsobená negatívnym rozhodnutím súdnej rady zo dňa 1. júna 2010, kedy rozhodla, že sa nepredkladá prezidentovi republiky návrh na jeho vymenovanie za sudcu Okresného súdu Prešov, lebo nezískal dostatočný počet hlasov na vymenovanie do funkcie sudcu (uznesenie č. 858 z 1. júna 2010). Na zasadnutí súdnej rady bolo celkovo prítomných 12 členov, z ktorých hlasovali za 2 členovia, proti boli 5, zdržali sa 5 a neprítomní boli 6.

Na základe jeho ústavnej sťažnosti proti uvedenému uzneseniu, ústavný súd rozhodol nálezom z 13. decembra 2012 sp. zn. II ÚS 29/2011, ktorým konštatoval, že súdna rada uvedeným uznesením č. 858 porušila jeho základné právo na prístup k voleným a iným verejným funkciám zaručené v čl. 30 ods. 4 ústavy, zrušil predmetné uznesenie a vrátil vec súdnej rade na ďalšie konanie. Nález nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť doručením dňa 30. apríla 2013.

Súdna rada na rokovaní 19. mája 2014 rozhodla o schválení jeho kandidatúry na vymenovanie do funkcie sudcu s pridelením na Okresný súd Prešov (uznesenie č. 261) a predložila návrh na vymenovanie prezidentovi, ktorý ho vymenoval za sudcu bez časového obmedzenia dňa 12. júna 2014. Žalobca uplatňuje náhradu škody vo forme ušlého zisku v podstate ako rozdiel medzi platom vyššieho súdneho úradníka a platom sudcu za obdobie určené žalobcom t.j. od 29. júna 2010 do 12. júna 2014**.**

Žalovaný konštatuje, že skutkové okolnosti uvádzané žalobcom sú pravdivé. Navrhuje žalobu ale v celom rozsahu zamietnuť pre nesprávny právny názor (nesprávna interpretácia a aplikácia ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa **§ 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z . z.**

(1) Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa **§ 5 zákona č. 514/2003 Z . z.**

(1) Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

(2) Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť.

(3) Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

Podľa **§ 6 zákona č. 514/2003 Z . z.**

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

(2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

(3) Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

(4) Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa **§ 9 zákona č. 514/2003 Z . z.**

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

(2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v

nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

(3) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.

(4) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že **základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím** štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy **nie je absolútne**, ale v záujme zabezpečenia právnej istoty **podlieha** (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) **zákonným obmedzeniam** upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie (**porovnaj III. ÚS 155/2011**).

Vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím **základné podmienky vzniku nároku na náhradu škody určuje § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.** tak, že ustanovuje ako predpoklad na náhradu škody (okrem iného) vydanie nezákonného rozhodnutia a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené na to príslušným orgánom práve z dôvodu nezákonnosti. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť), zrejmý (**porovnaj IV. ÚS 159/2012**).

Neexistuje pritom ustálená definícia pojmu nezákonné rozhodnutie pre účely zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú takýmto rozhodnutím. Takúto definíciu neupravuje ani zákon č. 514/2003 Z. z. Preto otázka, či bolo vydané nezákonné rozhodnutie sa vždy posudzuje so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu.

Je preto **úlohou súdu zhodnotiť možnosť existencie mimoriadnych výnimočných okolností prípadu**, v dôsledku ktorých nemusí zrušenie právoplatného rozhodnutia nevyhnutne vyplývať z nezákonnej povahy tohto rozhodnutia, či z jeho rozporu s objektívnym právom, ale môže byť odôvodnené aj prípadnou spornosťou právnej otázky zásadného významu vo veci, ktorá nebola doteraz riešená, resp. na jej riešenie sa rôznia kvalifikované názory, pričom žiaden z týchto názorov nemôže byť posúdený ako rozporný s objektívnym právom.

Takýmito výnimočnými okolnosťami sa nepopiera objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, **iba sa vymedzuje rozsah pojmu nezákonné rozhodnutie,** ktorého interpretácia je v zmysle ústavnoprávnych limitov zverená všeobecným súdom (**porovnaj IV. ÚS 159/2012, nález ÚS ČR IV. ÚS 1391/09**).

Nezákonnosť zrušeného rozhodnutia je materiálnou vlastnosťou zrušeného rozhodnutia a nie formálnou vlastnosťou, hoci dôvod zrušenia musí z tohto zrušujúceho rozhodnutia nepochybne vyplývať (**porovnaj II ÚS 25/2011**).

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je objektívnou zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie, ktorá **je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok**:

1. nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup,
2. vznik škody a
3. príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom.

Je teda zrejmé, že sa zisťuje príčinná súvislosť práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (pokiaľ mu vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne).

Pri zisťovaní **príčinnej súvislosti** treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Inak povedané, **vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený a nestačí, ak je iba sprostredkovaný.**

Pri nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe teda platí, že tento postup (nezákonné rozhodnutie) môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu za škodu len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku občana, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto nesprávnym postupom (nezákonným rozhodnutím) (porovnaj **rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 126/2009**)).

Zhodný právny názor vyplýva aj z nálezu ústavného súdu **I. ÚS 177/08**, kde je uvedené: „...Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená (domnelá) ale musí byť bezpečne preukázaná... vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný... príčinnú súvislosť nemožno zamieňať s iba časovou nadväznosťou a súvislosťou... neplatí zásada „ante hoc, propter hoc"... vzniknutá škoda v podobe skutočnej škody alebo ušlého zisku musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Samotná škoda, ani samotné porušenie právnej povinnosti ešte nezakladá zodpovednosť za škodu..."

Výrok nálezu ústavného súdu, ktorým bolo vyhovené sťažnosti žalobcu podanej proti uzneseniu súdnej rady (**II ÚS 29/2011**) **bol odôvodnený nasledovne**:

„... Ústavný súd samozrejme vníma, že **v čase voľby sťažovateľa bola právna úprava odlišná,** právna úprava **mlčala, čo sa týka spôsobu procedurálnej či inej justifikácie rozhodnutia** o nevymenovaní kandidáta. Vzhľadom na to, že ústavný súd nemá k dispozícii dokumenty či informácie, z ktorých by bolo možné vnímať uvedenú procedúru, teda nemožno

rozvíjať z tohto pohľadu prípadné úvahy o preskúmateľnosti, a vzhľadom na to, že **ústavný súd považuje súčasnú právnu úpravu za minimálne akceptovateľný štandard arbitrárnosti, rozhoduje o zrušení rozhodnutia súdnej rady a tým umožňuje sťažovateľovi voľbu v súčasnom** zákonnom režime. ... môžeme čiastočne **hovoriť o situácii, keď sa zmenou textu právneho predpisu** právo (právna norma) v podstate nezmení (porovnaj už opísanú novelu zákona o súdnej rade - t.j. § 6 ods. 8, 10, 11 **zákona č. 185/2002 Z. z.** o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rade“)). Keď zákonodarca prijatím novely predpisu „zviditeľní“ a **vykoná (priam vybalansuje) implicitnú požiadavku**, v našom prípade požiadavku **objektívnosti**, právnu normu zmenou textu fakticky nemusí zaviesť, ale (iba) precizovať.“

Podľa **§ 6 ods. 6, 8, 9, 10 a 11 zákona č. 185/2002 Z. z.** - platné v čase rokovania súdnej rady dňa 1. júna 2010

(6) Predseda súdnej rady zvoláva zasadnutie súdnej rady podľa potreby, najmenej však raz za tri mesiace, alebo ak o zvolanie písomne požiada najmenej tretina členov súdnej rady.

(8) Na prijatie uznesenia súdnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov.

(9) Hlasovanie súdnej rady je verejné; to neplatí, ak súdna rada rozhoduje o návrhu na

- *a) vymenovanie sudcu,*
- *b) vymenovanie a odvolanie predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,*
- *c) vymenovanie a odvolanie podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,*
- *d) vymenovanie a odvolanie podpredsedu súdnej rady,*
- *e) voľbu kandidáta na sudcu, ktorý by mal pôsobiť za Slovenskú republiku v medzinárodnom súdnom orgáne,*
- *f) voľbu a odvolanie členov a predsedov disciplinárnych senátov.*

(10) Predseda súdnej rady je povinný jedno vyhotovenie uznesenia súdnej rady o návrhu súdnej rady na vymenovanie sudcu, odvolanie sudcu, pridelení sudcu alebo preložení sudcu zaslať ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky do troch dní odo dňa, keď súdna rada o veci rozhodla.

(11) Predseda súdnej rady zabezpečí zverejnenie informácií o činnosti súdnej rady na voľne prístupnej internetovej stránke. Na internetovej stránke sa uverejní termín zasadnutia súdnej rady do 24 hodín od jeho zvolania zároveň s návrhom programu zasadnutia súdnej rady. Na internetovej stránke sa ďalej uverejní prijaté uznesenie súdnej rady, zápisnica z hlasovania a zápisnica zo zasadnutia súdnej rady. Prijaté uznesenie súdnej rady sa uverejní do 24 hodín od jeho prijatia súdnou radou. Zápisnica z hlasovania a zápisnica zo zasadnutia súdnej rady sa uverejní zároveň s prijatými uzneseniami súdnej rady

Podľa **§ 6 ods. 6, 8, 9, 10 a 11 zákona o súdnej rade** - platné v čase rokovania súdnej rady dňa 19. mája 2014

(6) Súdna rada rozhoduje vždy uznesením. Na prijatie uznesenia súdnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov.

(8) Hlasovanie súdnej rady je vždy verejné. Člen súdnej rady, ktorý nesúhlasí s uznesením súdnej rady, má právo, aby sa jeho odlišné stanovisko pripojilo k rozhodnutiu súdnej rady; toto stanovisko sa zverejňuje rovnako ako uznesenie súdnej rady.

(9) Predseda súdnej rady je povinný jedno vyhotovenie uznesenia súdnej rady o návrhu súdnej rady na vymenovanie sudcu, odvolanie sudcu, pridelení sudcu alebo preložení sudcu zaslať ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky do troch dní odo dňa, keď súdna rada o veci rozhodla.

(10) Z každého zasadnutia súdnej rady sa vyhotovuje zvukový záznam a zápisnica, z ktorej musí byť okrem účasti, programu zasadnutia súdnej rady a obsahu prijatých uznesení zrejmý aj obsah, priebeh rokovania a výsledok hlasovania o jednotlivých bodoch programu zasadnutia súdnej rady.

(11) Predseda súdnej rady zabezpečí zverejnenie informácií o činnosti súdnej rady na webovom sídle súdnej rady. Na webovom sídle súdnej rady sa zverejňuje termín zasadnutia súdnej rady, návrh programu zasadnutia súdnej rady a materiály, o ktorých má podľa návrhu programu zasadnutia súdna rada rokovať, a to najmenej 15 dní pred termínom zasadnutia súdnej rady; materiály doplnené na rokovaní súdnej rady podľa § 6 ods. 2 sa zverejňujú v rovnakej lehote ako prijaté uznesenie súdnej rady. Na webovom sídle súdnej rady sa ďalej uverejní prijaté uznesenie súdnej rady, zápisnica z hlasovania, zápisnica zo zasadnutia súdnej rady a zvukový záznam zo zasadnutia súdnej rady. Prijaté uznesenie súdnej rady sa uverejní do 24 hodín od jeho prijatia súdnou radou. Zápisnica z hlasovania, zápisnica zo zasadnutia súdnej rady a zvukový záznam zo zasadnutia súdnej rady sa uverejnia zároveň s prijatými uzneseniami súdnej rady.

Ústavný súd v predmetnom náleze tiež uviedol, že schválením návrhu zmeny právneho predpisu „ ...Zákonodarca tak (nateraz) našiel rovnováhu medzi takpovediac nezávislosťou, či autonómnosťou súdnej rady na jednej strane (čl. 141a ústavy) a jej zodpovednosťou, transparentnosťou na druhej strane“.

Je teda nepochybné, že ústavný súd nekonštatoval porušenie právnej úpravy platnej v čase rozhodovania súdnej rady napadnutým uznesením súdnej rady, ani nepreskúmaval toto rozhodnutie z hľadiska preskúmateľnosti správnosti rozhodnutia, ale rozhodol o zrušení výlučne z dôvodu, že platnú právnu úpravu v čase rozhodovania ústavného súdu týkajúcu sa procesu rozhodovania súdnej rady o predkladaní kandidátov prezidentovi republiky na vymenovanie už považoval za minimálny akceptovateľný štandard nearbitrárnosti, keďže novela zákona o súdnej rade už zabezpečuje dodržanie podmienky objektívnosti rozhodovania súdnej rady.

Vo výroku nálezu ústavného súdu je konštatované porušenie základného práva žalobcu na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa **čl. 30 ods. 4 ústavy**. Pri rozhodovaní súdnej rady o tejto personálnej otázke ide o realizáciu ústavnej kompetencie v zmysle čl. 141a ods. 6 (predtým čl. 141a ods. 5 ústavy).

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že „**...uznesenie súdnej rady**, ako výsledok hlasovania orgánu verejnej moci **je právnou skutočnosťou verejného práva** vo

forme rozhodnutia adresovaného prezidentovi a **nejde o individuálny právny akt**. Výsledok hlasovania týkajúci sa kreovania verejných, resp. ústavných činiteľov (nielen rozhodnutia súdnej rady o predložení návrhu kandidáta na sudcu prezidentovi, ale aj rozhodnutia iných ústavných orgánov, napr. národnej rady a vlády) sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť... **Obsahom práva podľa čl. 30 ods. 4 a čl. 35 ods. 1 ústavy nie je ani právo funkciu sudcu získať a ani právo na kladné rozhodnutie súdnej rady v procese ústavne predpokladanom k nástupu k tejto funkcii...“ (porovnaj III. ÚS 79/04).**

Ústavná úprava kvóra potrebného na právne záväzné rozhodnutie súdnej rady (súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov) má za následok, že uznesenie súdnej rady je typom štandardného procesného ustanovenia, ktoré nemožno vykladať tak, že hlasovať musia všetci členovia príslušného orgánu, pričom na prijatie uznesenia je potrebných 10 z celkového počtu 18 hlasov členov súdnej rady, takže žiadny iný ústavný príkaz ani ústavné právo zo znenia tejto procesnej normy nevyplýva (**porovnaj II ÚS 5/03**).

Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že ústava neupravuje kandidátom (uchádzačom) právo na vznik ústavnej (verejnej) funkcie, ale iba zaručuje právo na prístup k týmto funkciám za rovnakých podmienok.

Negatívne rozhodnutie súdnej rady vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru o procese rozhodovania súdnej rady pri kreovaní verejných funkcií a obsah základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy **nespĺňa preto kritérium nezákonného rozhodnutia resp. nesprávneho úradného postupu** v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

Preto nie je možné sa stotožniť s argumentáciou žalobcu, že žalovaný spôsobil majetkovú ujmu spočívajúcu minimálne v ušlom zisku v rozdiele medzi príjmom z výkonu štátnozamestnaneckého pomeru vyššieho súdneho úradníka a príjmom z výkonu funkcie sudcu. Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno automaticky dôjsť k záveru, že už pri prvom prerokovávaní súdnou radou, by žalobca získal dostatočný počet hlasov na predloženie návrhu kandidáta prezidentovi na vymenovanie do funkcie sudcu.

Dôvodom zrušenia rozhodnutia súdnej rady nebolo totiž porušenie zákona platného v čase rozhodovania súdnej rady, takže nie je splnené kritérium jeho nezákonnosti. Zároveň bol dodržaný proces rozhodovania hlasovaním členov súdnej rady, ktorí pri tomto rozhodovaní priamo aplikovali ústavnú úpravu čl. 141a ods. 5 ústavy.

Rozhodnutie ústavného súdu reagovalo na skutočnosť zmeny právnej úpravy procesu rozhodovania súdnej rady o tejto personálnej otázke, takže **ide obsahove o výnimočnú okolnosť prípadu**, kde zrušenie rozhodnutia súdnej rady nevyplýva z nezákonnej povahy rozhodnutia, alebo rozporu s objektívnym právom, ale je ovplyvnené zmenou právnej úpravy zákonodarcom o procese kreovania verejnej funkcie rozhodovaním súdnej rady v dôsledku čoho z hľadiska zákonnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu nie je splnené kritérium o nezákonnosti rozhodnutia štátneho orgánu, ktoré by odôvodňovalo opodstatnenosť nároku. Na základe týchto tvrdení možno vyvodiť, že nie je preukázané, že postup a rozhodnutie súdnej rady má za dôsledok spôsobenie škody žalobcovi, spočívajúci v ušlom zisku.

Súčasne nie je splnená ani ďalšia kumulatívna požiadavka zákona, t.j. **príčinná súvislosť** medzi napadnutým rozhodnutím súdnej rady a uplatnenou škodou spočívajúcou v

tvrdenom ušlom zisku, t.j. v zmenšení majetku žalobcu spočívajúceho v rozdiele platu vyššieho súdneho úradníka a sudcu.

Negatívne rozhodnutie súdnej rady vo vzťahu k osobe žalobcu **nie je priamou (bezprostrednou, neprerušenou) príčinou vzniku tvrdenej škody** (menší príjem žalobcu). Mohlo by ísť prípadne iba o sprostredkovanú príčinu, ktorá je však nepostačujúca na splnenie zákonného kritéria o príčinnej súvislosti, ako jednej z kumulatívnych podmienok pre určenie zodpovednosti štátu za škodu. Pri kumulatívnych podmienkach totiž platí, že nesplnenie ktorejkoľvek z týchto podmienok (aj jedinej) znamená, že nie je daná zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Nepreukázanie príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím súdnej rady a tvrdenej škody žalobcom utvrdzuje i to, že rozhodnutie súdnej rady priamo nezakladá vymenovanie kandidáta do funkcie sudcu.

K vyššie uvedenému treba uviesť, že podľa ustanovenia § 6 zákona č. 385/2000 Z. z. kandidáta na funkciu sudcu vymenúva prezident vlastným rozhodovacím procesom. Pozitívne rozhodnutie súdnej rady negarantuje, že prezident sa rozhodne vymenovať kandidáta do funkcie sudcu. Výkon funkcie sudcu sa začína dňom zloženia sľubu a až za výkon funkcie sudcu prináleží sudcovi plat. Výkon funkcie sudcu sa posudzuje v prvom rade z výkonu činností vyplývajúcich z osobitných predpisov napr. Civilný sporový poriadok, Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok, Trestný poriadok, ktoré zabezpečujú výkon súdnictva. To znamená, že sudca môže vykonávať funkciu sudcu (výkon funkcie sudcu) až pridelením na konkrétny súd, na ktorom je určené voľné miesto na funkciu sudcu.

Žalobca pri prerokovávaní návrhu na vymenovanie žalobcu do funkcie sudcu na zasadnutí súdnej rady dňa 19. mája 2014 vo svojom vyjadrení uviedol, že súhlasí s tým, aby súdna rada nebola iba „poštárom“, ale mala právo i o veci rozhodovať, čo je opakom tvrdenia uvedené v žalobe, t.j. že „je zrejmé, že už pri pôvodnom (zrušenom) rozhodnutí súdnej rady, pri pravidelnom behu vecí na vymenovanie žalobcu do funkcie sudcu, boli zabezpečené predpoklady na vymenovanie žalobcu do funkcie sudcu“. Tiež pripustil možnosť rôzneho výsledku rozhodnutia súdnej rady vzhľadom na iný počet prítomných členov súdnej rady na zasadnutiach súdnej rady (1. júna 2010 a 19. mája 2014). Možnosť rozdielneho výsledku rozhodovania potvrdil i slovami, že pri prvom prerokovávaní, počet prítomných členov súdnej rady bol blízko k hranici uznášaniaschopnosti prijímania uznesení.

Dôkaz:

- *Zvukový záznam zo zasadnutia súdnej rady z 19. až 20. mája 2014*

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že **nie je splnené žiadne zákonné kritérium zodpovednosti štátu,** keďže je preukázané, že **neexistuje v zmysle zákonných kritérií ani nezákonné rozhodnutie ani nesprávny úradný postup súdnej rady.**

Je nepochybné, že súdna rada rozhodovala pri negatívnom rozhodnutí v inom personálnom zložení a za inej platnej úpravy než v čase pozitívneho rozhodnutia (uznesenia súdnej rady z 1. júna 2010 a z 19. mája 2014).

Pri rozhodovaní 1. júna 2010 bolo prítomných 12 členov súdnej rady a pri rozhodovaní 19. mája 2014 bolo prítomných 16 členov novozvolenej súdnej rady. Ani pri

pozitívnom rozhodnutí neboli všetci za podanie návrhu na vymenovanie žalobcu za sudcu prezidentovi republiky (dvaja sa zdržali).

Dôkaz

- *Zápisnica z 44. zasadnutia súdnej rady z 1. júna 2010*
- *Zápisnica z 15. zasadnutia súdnej rady z 19. mája 2014*

Nezanedbateľnou skutočnosťou v prospech zamietnutia žaloby je i to, že súdna rada na prerokovanie kandidáta nemá zákonom určenú hmotnoprávnu ani procesnoprávnu lehotu. To však neznamená, že súdna rada od rozhodnutia ústavného súdu vo veci nekonala (t.j. vecou sa nezaoberala). Treba mať na zreteli, že podľa ustanovenia § 6 ods. 6 zákona o súdnej rade rozhoduje súdna rada vždy uznesením a uznesenia podľa § 6 ods. 1 zákona o súdnej rade prijíma len na zasadnutí súdnej rady. To znamená, že následne, ako nález ústavného súdu nadobudol právoplatnosť (30. apríla 2013), bola súdna rada na svojom zasadnutí (20 - 21. júna 2013) informovaná o predmetnom náleze a po oboznámení s obsahom nálezu a jeho prerokovaní, vzhľadom na výnimočnú okolnosť prípadu, súdna rada schválila a vytvorila komisiu k odôvodňovaniu negatívnych rozhodnutí súdnej rady v personálnych otázkach, ktorá mala predmetné stanovisko predložiť na rokovanie v lehote dvoch mesiacov. Súdna rada na 10. zasadnutí 24. septembra 2013 v 23. bode programu sa venovala problematike v súvislosti s prípravou stanoviska k odôvodňovaniu negatívnych rozhodnutí súdnej rady komisiou zriadenou dňa 21. júna 2013 a rozhodla, že vzhľadom na skutočnosť, že zasadnutia súdnej rady sú verejné a zverejňované sú aj prerokované materiály, uznesenia a zápisnica z rokovania, nie je potrebné novelizovať rokovací poriadok Súdnej rady (zmena zákona o súdnej rade zákonom č. 495/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Súdna rada na 11. zasadnutí 29. októbra 2013 v 17. bode programu sa venovala analýze nálezu ústavného súdu k sťažnosti Mgr. Petra Revického (SR 102/2013).

Dôkaz

- *Zápisnica z 10. zasadnutia súdnej rady z 24.až 25. septembra 2013*
- *Zápisnica z 11. zasadnutia súdnej rady z 29. októbra 2013*

V súvislosti s nálezom ústavného súdu II. ÚS 29/2011-64 z 13. decembra 2012 (vo veci ústavnej sťažnosti Mgr. Petra Revického) treba proces opätovného rozhodovania súdnej rady o predložení kandidáta na vymenovanie do funkcie sudcu prezidentovi Slovenskej republiky vnímať špecificky, nakoľko nie je možné aplikovať doslovne ustanovenia § 28 zákona č. 385/2000 Z. z. upravujúce obsadzovanie voľných miest sudcov. Špecifikum spočíva v tom, že žalobca bol už úspešným na výberovom konaní na funkciu sudcu na Okresnom súde Prešov. S odkazom na nález ústavného súdu II. ÚS 29/2011-64 z 13. decembra 2012 požiadal predseda súdnej rady ministra spravodlivosti o určenie voľného miesta sudcu pre Okresný súd Prešov. Na 15.zasadnutí súdnej rady konanom 19. mája 2014 bol prerokovaný návrh na vymenovanie Mgr. Petra Revického do funkcie sudcu a uznesením č. 261 menovaného súdna rada schválila na vymenovanie do funkcie sudcu s pridelením na

Okresný súd Prešov a následne predložila prezidentovi návrh na vymenovanie do funkcie sudcu Mgr. Petra Revického.

Dôkaz

- *List predsedu súdnej rady č. SR 102/2013 z 10. marca 2014*
- *Oznámenie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky o určení voľného miesta na Okresný súd Prešov č. 32675/2014/23 z 21. marca 2014*
- *List Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 31956/2014/23 z 25. marca 2014*
- *Zápisnica z 15. zasadnutia súdnej rady z 19. mája 2014*
- *Uznesenie súdnej rady č. 261*

Nakoľko ide obsahove o výnimočnú okolnosť prípadu, je potrebné na uvedené skutočnosti prihliadať, keďže majú vplyv na rozhodovanie súdnej rady hlasovaním členmi súdnej rady, ktorých názory sa môžu aj diametrálne odlišovať. Vzhľadom na nedostatok dôkazov vzniku uplatňovanej tvrdenej škody žalobcom a tiež nesplnenie kumulatívnych podmienok taxatívne určených zákonom, nie možné uplatniť na uvedenú vec zákon č. 514/2003 Z. z.

Navrhujeme preto žalobu ako vecne neopodstatnenú v celom rozsahu zamietnuť.

JUDr. Jana Bajánková
predsedníčka Súdnej rady
Slovenskej republiky